

Elvenabo frykter Vefsna forsvinner

”Dersom det nå skal fjernes mer vann fra elva, ja da kan vi bare glemme at det finnes noen elv som heter Vefsna.”

Fra den gang det ble drevet sagbruk i Kjærstadosen. Det var vanndybde opp til ca. 2-3 meter og også godt med vann på fjære sjø, Dersom det nå skal fjernes mer vann fra elva, ja da kan vi bare glemme at det finnes noen elv som heter Vefsna

88 år gamle Arne Osheim frykter at Vefsna omtrent vil forsvinne dersom mer vann blir fjernet fra vassdraget.

Arne Osheim er 88 år. Han er født og oppvokst ved elva, hvor han drev gården Osheim. Gården ligger ved Kjærstadosen, ca. 4 km sør for Mosjøen der sideelva Tverråga renner ut i Vefsna. Han kan fortelle at før det ble overført vann fra Vefsna til Røssvatn, var Kjærstadosen en idyllisk, fin og stille elveos. Det var vanndybde opptil ca. 2 - 3 meter og også godt med vann på fjære sjø. Engang ble det drevet sagbruk her med energi fra et kraftverk i Sagforsen ca. 200 meter opp fra elveutløpet til Tverråga der denne renner ut i Vefsna. Her var også en kai. I tillegg til trelast hadde også bøndene store lagre av favnved liggende ved Kjærstadosen. Det ble drevet mye handel med ved og folk kom med båter helt ute fra kysten. Her lå ofte båter og skøyter

fullastet med trelast og favnved, og det var flytedybde nok.

-Det er det ikke nå, sier Arne Osheim. - I dag er Kjærstadosen ødelagt på grunn av lavere vannstand i Vefsna. Før kunne vi ro med båt nesten helt opp til Sagforsen. Det kan vi ikke i dag så tørrlagt og ufremkommelig som det er blitt.

Ferdselsåre

Den gang var det ikke bru over Vefsna og elva var dermed eneste transport og ferdselsåre. All transport foregikk på elva med tungt lastede båter. Bøndene fraktet også kjøtt, melk og poteter nedover elva, og nødvendighetsartikler oppover elva. - Nå flyter vi ikke lenger nedover elva uten å berøre botnet, så det kan ikke gjøres i dag, unntagen kanskje akkurat på høy flo, sier Osheim.

Utrasninger

-Allerede første haustflommen etter at de tok vatn fra Vefsna over til Røssvatnet, fikk vi problemer her i Kjærstadosen. Da raste det ut tusenvis av kubikkmeter fra gården min. Også deler av veien vår gikk med. Årsaken er fjerning av vann fra Vefsna. Arne Osheim forklarer at før 1960 tallet, når de den gang fikk nedbør i området, flommet Vefsna opp samtidig med sideelva Tverråga. Da var det stillvatn i Kjærstadosen, men etter at de fjernet vatn fra hovedelva Vefsna, sank vannstanden i Kjærstadosen. Når så elva Tverråga flommet opp og ikke hadde tilsvarende vannstand i Vefsna å bufre mot, fikk vannet i Tverråga mye større fart. Den tordnet som en foss ut i Vefsna og rev med seg grus og løsmasser helt oppe fra Sagforsen. Til sine tider kunne elvestrømmen fra Tverråga gå helt over til andre bredden av Vefsna. Slikt hadde aldri skjedd før.

Osheim fikk innvilget en del erstatning til elveforebygging på sin side av Tverrågelva for å hindre mer utrasning. Dette var imidlertid ikke nok til å forebygge hele elvestrekningen. Fremdeles er det sig i bakken ut mot elva der den ikke er forebygget. Det oppsto også utrasninger i hovedelva. På vestsida av Vefsna, langs hele Kjærstadlandet fra Elveenget ved Rossvollholmen og helt ned til Kjærstadosen, en strekning på ca. 2 km, raste det ut.

Tilgroing

Når Osheim får vite at Statkraft hevder at vannføringen bare er redusert med 6 prosent, ler han.

- Da må de kanskje ha målt på flomtoppene, sier han. – Dagens vår- og haustflom er i virkeligheten for små og kortvarige til å rense elva skikkelig. Før var elva så rein at det var bare å stikke øsekaret eller handa rett i elva å drikke dersom vi var tørste. Nå opplever jeg at elva er forurenset og at det legger seg ei slags sleipe på steinene som til dels også er begrodd. Det kan ikke skyldes annet enn forurensing og for lite vannføring. I hvert fall opplever jeg det slik.

Ei anna elv

Nå opplever jeg at vannstanden til samme tid bare er halvparten av hva den engang var. Å hevde at bare 6 prosent er fraført, er etter min mening helt latterlig. Vi som har bodd her ved elva, fisket og brukt elva, opplever noe helt annet, sier Osheim. De som ikke har sett elva før, kan ikke forestille seg hva som har skjedd. Dersom det nå skal fjernes mer vann fra elva, ja da kan vi bare glemme at det finnes noen elv som heter Vefsna.